

Stjepan RAZUM, zc

Ogoljela laž logora Jasenovac

Prikaz knjige: Vladimir MRKOCI i Vladimir HORVAT. *Ogoljela laž logora Jasenovac*. Niz: *Biblioteka "Otkrivena istina"*. Naklada E. Čić. Zagreb, 2008., 127 stranica.

Za vrijeme II. svjetskog rata otvorena su sabirna polja za vojnike u gotovo svim zemljama koje su bile uključene u rat. No, osim vojnika, u ta su polja vlasti zatvarale i vlastite građane, ukoliko su procijenili da bi mogli ugrožavati državni poredak i samu državnu vlast. Na području Hrvatske, pod vlašću fašističke Italije, takva su sabirna polja osnovana na otoku Rabu, u kojemu je zbog najgorih zdravstvenih uvjeta, zbog nedostatka hrane i međunarodne skrbi, izgubilo živote oko 1.500 prognanika, osobito Slovenaca. Između 20. svibnja i 10. srpnja 1943. u jednom dijelu toga prisilnoga polja Talijani su zatvorili 2700 jugoslavenskih Židova, koji su bili već zatvarani na drugim mjestima po Dalmaciji i u polju u Kraljevici. Na riječkom području, talijanska su sabirna polja bila ustanovljena u Bakru, Kraljevici i u samoj Rijeci. U lipnju 1942. na otoku Molatu upravitelj Dalmacije opremio je polje u kojem je držao 3.500 osoba. U tom je polju u roku od godine dana izgubilo živote više stotina zatočenika. Manja su polja bila ustanovljena u Vodicama, Osljaku, Zlarinu, Divuljama i Ugljanu. O svim tim poljima nalazimo osnovne podatke u knjizi *Inter arma caritas*.¹

Državne vlasti Nezavisne Države Hrvatske osnovale su, poput drugih zaraćenih strana, kao što su Njemačka, Italija, Velika Britanija i Sjedinjene Američke Države, sabirna polja (logore) na području kojim su one upravljale. Jedan od poznatijih logora je i onaj u Jasenovcu. To je bio logor koji se sastojao zapravo od četiri jedinice: I. Krapje, II. Bročice, III. Ciglana i IV. Kožara, te se rasprostirao na 200 četvornih kilometara. Prema svjedočanstvu samih zatvorenika – logoraša, radilo se o radnom logoru. Logoraši su radili u poljoprivredi i u raznim pogonima za potrebe same države. Logor je od trenutka osnivanja postajao malo-pomalo industrijski temelj države. O nutarnjem životu u logoru vjerodostojno svjedoči Milko Riffer u svojoj knjizi "Grad mrtvih", objavljenoj 1946. godine, ali ubrzo i zabranjenoj, jer to Rifferovo svjedočanstvo nije podupiralo napuhanu laž o samom logoru Jasenovac, od kojega je tadašnja komunistička i velikosrpska promidžba napravila jedan od najstrašnijih logora II. svjetskog rata.

Tijekom četiri ratne godine u logoru Jasenovac stradalo je više stotina ljudi od raznih epidemija, ali i kao posljedica pojedinačnih pogubljenja. Mnogi su u logor došli, ali su se u njemu kratko zadržavali, jer su većinom bili odvođeni u Njemačku, za radnu snagu i tamo su, nažalost, skončali svoj život. No, sve što se u logoru događalo, posebno je zapisivano i čuvano u logorskoj pismohrani. Kada je 1945. partizanska vojska osvojila logor, pomno je čuvala sve pisano gradivo, kako bi se buduća vlast njime okoristila u optuživanju hrvatskoga naroda. Većina pisanog gradiva nastalog u logoru danas se ne čuva ni u Jasenovcu, ni u Zagrebu, nego najvjerojatnije u Beogradu. Radi pokoravanja hrvatskoga naroda, srpska je promidžba, a s njom i hrvatski sluganski komunisti, u cijelom poslijeratnom razdoblju natovarivala Hrvatima izmišljenu krivnju zbog logora Jasenovac. Svi oni koji su stradali kojekuda po Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, Srbiji, pa i u Njemačkoj, postali su žrtve logora Jasenovac, tj. žrtve koje su, prema njima, prouzročili Hrvati. Štoviše, svi oni koje je pogubila komunistička vlast u mirnodopskom razdoblju nakon 1945. godine, također su ubrajani među žrtve logora Jasenovac, naravno do 1945. godine. Radi očuvanja vlasti i držanja u podređenom položaju hrvatskoga naroda, od logora Jasenovac učinjen je mit o mjestu strašnoga zločina za koji su odgovorni Hrvati. U tom mitu stvoren je nevjerovatan broj ljudskih žrtava, do 1.700.000 ljudi. Jugoslavenska vlast i tzv. SUBNOR u tri su navrata (1961., 1964. i 1984.) pokušali iskapanjima žrtava

¹ *Inter arma caritas. L'Ufficio Informazioni Vaticano per i prigionieri di guerra istituito da Pio XII (1939-1947)*. U dva sveska: I. *Inventario (Popis gradiva)*. II. *Documenti (Isprave)*. Priredile Francesca Di Giovanni i Giuseppina Roselli. Niz: *Collectanea Archivi Vaticani*, 52. Izd. Archivio segreto vaticano. Città del Vaticano 2004., XXXV+1-596 i 597-1478 stranica. — Usp. Stjepan RAZUM. *Inter arma caritas. L'Ufficio Informazioni Vaticano per i prigionieri di guerra istituito da Pio XII (1939-1947)*. 'Djelotvorna ljubav između oružja. Vatikanski obavijesni ured za ratne zarobljenike koji je osnovao Pio XII. (1939.-1947.)'. U dva sveska: I. 'Inventario' (Popis gradiva). II. 'Documenti' (Isprave). Priredile Francesca Di Giovanni i Giuseppina Roselli. Niz: 'Collectanea Archivi Vaticani', 52. Izd. Archivio segreto vaticano. Città del Vaticano 2004., XXXV+1-596 i 597-1478 str. Odj.: *Ocjene i prikazi*. U: *Fontes. Izvori za hrvatsku povijest*, 11. Izd. Hrvatski državni arhiv. Zagreb, 11./2005., (tiskano 2006.), str. 315-321.

podkrijepiti tu megalomansku brojku, ali nikada to nisu uspjeli, pa su uvijek zataškavali rezultate svojih iskapanja. Uvijek su nailazili na kosti žrtava, koje su oni pogubili nakon 1945. godine. Oni koji su stvorili mit o logoru Jasenovac, posjeduju pisano gradivo samoga logora i ne dopuštaju da se njime danas itko koristi. Ta činjenica dovoljno govori da im ne treba vjerovati ni jednu tvrdnju koju iznose o logoru Jasenovac.

Za vrijeme komunističke vlasti mnogi su pisali o logoru Jasenovac, želeći poduprijeti stvoreni mit o njemu. Konačno, godine 2008. Vladimir Mrkoci i Vladimir Horvat objavljuju knjigu "Ogoljela laž logora Jasenovac" u kojoj, među prvima, jasno i bjelodano ruše polustoljetni mit o logoru Jasenovac. Znajući da je današnjem čovjeku "percepcija" nekoga događaja važnija od samoga događaja, pisci su zakoračili u područje koje predstavlja gotovo neosvojivu utvrdu, jer "percepcija" o logoru Jasenovac kao zločinačkom mjestu tako je jaka i kod Hrvata i kod neprijatelja Hrvata, da je gotovo svejedno što je sam logor bio. No, treba učiniti taj prvi korak, pa će se i "percepcija" s vremenom mijenjati.

Sve dosadašnje iznesene brojke žrtava logora Jasenovac samo su procjene, a ne i pojedinačni popis tih žrtava (popis koji se spominje u javnim glasilima tijekom 2009. godine, netočan je i neznanstveni). Taj će popis biti moguće napraviti tek kad bude dopušteno korištenje pisanoga gradiva, nastalog u samom logoru Jasenovac. Dok god netko krije to gradivo, taj je odgovoran za sve laži i pomutnje glede logora Jasenovac. Sasvim je razumljivo da je najodgovorniji za stvaranje mita i nametanje krivnje hrvatskom narodu partizanski i komunistički vođa, komunistički samodržac i masovni ubojica, Josip Broz, zvani Tito.

Zbog nepristupačnosti izvornom arhivskom gradivu, pisci Vladimir Mrkoci i Vladimir Horvat nisu si dali za cilj dati konačnu ocjenu logora Jasenovac i točan broj žrtava u njemu, nego su si postavili za cilj ukazati na sve moguće proturječnosti, besmislenosti i netočnosti koje proizlaze iz komunističke povjesnice kada je riječ o logoru Jasenovac. Vladimir Mrkoci u svom se pisanju nadovezuje osobito na tri knjige Antuna Miletića, "Koncentracioni logor Jasenovac", objavljene 1985. godine. Koliko su Miletićeve knjige debele i opsežne, toliko su netočne i neznanstvene.

Glavni zaključci Mrkocijeve i Horvatove knjige mogu se svesti na sljedeće: za masovna ubijanja u logoru Jasenovac nema nikakvih dokaza; komunistička vlast pokušala je dokazati svoje teorije i svoj napuhani mit iskapanjima u tri navrata, ali to nije uspjela, jer je trajno nailazila na žrtve vlastitoga zločina; od svih nacionalnosti najbrojniji su logoraši bili sami Hrvati, protivnici ustaškoga režima; točan broj žrtava logora Jasenovac niži je od najniže službene komunističke procjene; logor Jasenovac bio je radni logor, a ne logor uništenja; konačno, logor Jasenovac postojao je i nakon 1945. godine pod upravom komunističkih vlastodržaca i u to je vrijeme nastao najveći broj jasenovačkih žrtava.

Sama knjiga satkana je od članaka koje su pisci objavili u časopisu "Fokus" tijekom 2006. godine. Nakon pregleda sadržaja (str. 5-6), na početku je otisnuta izvrsna ocjena akademika Josipa Pečarića, pod naslovom "Srpske laži i laži hrvatskih komunista o logoru Jasenovac" (str. 7-12). Mrkocijev dio knjige predstavlja sljedeća poglavlja: "Genocid Hrvata nad Srbima – više pogodio Hrvate!" (str. 15-18); "Političko oružje 'par excellence'" (str. 19-25); "Tri kineska majmuna" (str. 25-27); "Dokazujući istinu, Miletić potvrdio laž" (str. 28-33); "Picilijeva peč – 10 do 40 tisuća spaljenih!" (str. 34-37), s podnaslovom: "Ciglana-Gradina" (str. 37-38); "Pouzdanost istine nepouzdanih svjedoka!" (str. 39), s podnaslovima: "Židovi" (str. 40-42) i "Djeca" (str. 42-44); "Drugarice na svim vodećim mjestima radnih skupina" (str. 45), s podnaslovima: "Komunisti" (str. 45-47) i "Dokumenti" (str. 47-50); "Izjave svjedoka za udžbenike psihopatologije" (str. 50-54); "Ni Pol Potovi 'naučnici' nisu im dorasili!" (str. 55-60); "Milko Riffer: 'Grad mrtvih'" (str. 60-66), s podnaslovom: "Upravna pisarna – kavana na Zrinjvcu!" (str. 66); "Kulturni i športski život logoraša" (str. 67-71), te "Bijeda hrvatske komunističke 'elite'", s podnaslovom "Zaključak: istina o laži Jasenovca" (str. 72-76).

"Prilog na kraju knjige", kako je navedeno uz Horvatovo ime na naslovnici (str. 3), odnosno "Dodatak: Istraživanja prof. dr. sc. Vladimira Horvata" (str. 77), napisao je isusovac, dr. Vladimir Horvat. Njegov se dodatak sastoji od dvaju tekstova. Prvi je zapravo novinarski razgovor s njim: "Istina o dva logora u Jasenovcu. Ustaški radni logor, partizanski logor smrti!" (str. 79-87), a drugi je odgovor Ivanu Fumiću, koji je bio prigovorio navedenom razgovoru: "Komunistički zločini. Partizani su poslije rata nastavili s likvidacijama, a logor Jasenovac funkcionirao je do 1951. godine" (str. 89-98). Oba su teksta predhodno objavljena također u časopisu "Fokus".

Knjiga je opremljena s nekoliko crteža hrvatskih pušaka (str. 88 i 99), koje su se proizvodile u logoru Jasenovac, podkrijepljena je sa 171 bilješkom (str. 100-101) i opremljena "Kazalom imena" (str. 103-104). Knjizi su na kraju dodani "Izabrani dokumenti", tj. "1. Odlomak iz Rifferove knjige 'Grad mrtvih'" (str. 107-114) i "2. Dokument švicarskog Crvenog križa" (str. 115-126).² O sadržaju knjige opširno je izvijestio hrvatsku javnost Tomislav Vuković u dva napisa u "Glasu Koncila".³

Ova knjiga predstavlja Davidov pokušaj borbe s golijatski napuhanim mitom laži i krivotvorina. Znamo kako je završio Davidov pokušaj, pobjedom, a nema sumnje da će na kraju istina pobijediti laž.

Objavljeno u: *Tkalčić*. Zagreb, 13./2009., br. 13, str. 698-702.

² Stručni članak o ovom izvješću Crvenoga križa napisao je Mario KEVO. *Posjet poslanika Međunarodnog odbora Crvenog križa logorima Jasenovac i Stara Gradiška u ljeto 1944*. U: *Časopis za suvremenu povijest*. Izd. Hrvatski institut za povijest. Zagreb, 40./2008., br. 2, str. 547-585. — O sadržaju ovog izvješća vidi i nizanku od pet dijelova: Tomislav VUKOVIĆ. *Demistifikacija crno-bijele historiografije?! Nn: Dokumenti međunarodnoga Crvenog križa o NDH (1)*. U: *Glas Koncila*, 47./2008., br. 41 (1790), od 12.X.2008., str. 25. — Tomislav VUKOVIĆ. *Ljekarna za zatočenike Jasenovca i Stare Gradiške*. Nn: *Dokumenti međunarodnoga Crvenog križa o NDH (2)*. U: *Glas Koncila*, 47./2008., br. 42 (1791), od 19.X.2008., str. 25. — Tomislav VUKOVIĆ. *"Izgledaju dobro, ali odjeća je oskudna"*. Nn: *Dokumenti međunarodnoga Crvenog križa o NDH (3)*. U: *Glas Koncila*, 47./2008., br. 43 (1792), od 26.X.2008., str. 25. — Tomislav VUKOVIĆ. *"Trude se koliko je moguće poboljšati situaciju"*! Nn: *Dokumenti međunarodnoga Crvenog križa o NDH (4)*. U: *Glas Koncila*, 47./2008., br. 44 (1793), od 2.XI.2008., str. 25. — Tomislav VUKOVIĆ. *Nadbiskup Stepinac u Schmidlinovim izvješćima*. Nn: *Dokumenti međunarodnoga Crvenog križa o NDH (5)*. U: *Glas Koncila*, 47./2008., br. 45 (1794), od 9.XI.2008., str. 25.

³ Tomislav VUKOVIĆ. *Žrtve u neinteligentnoj političkoj promidžbi*. Nn: *Jasenovački logor između manipulacija i krivotvorina (1)*. U: *Glas Koncila*, 47./2008., br. 48 (1797), od 30.XI.2008., str. 25. — Tomislav VUKOVIĆ. *"U logoru je bilo 2.500-3.000 zatvorenika"*. Nn: *Jasenovački logor između manipulacija i krivotvorina (2)*. U: *Glas Koncila*, 47./2008., br. 49 (1798), od 7.XII.2008., str. 25. — Vuković je nastavio razobličavati laž o logoru Jasenovac u nizanki "Fotokrivotvorine o jasenovačkome logoru". Tomislav VUKOVIĆ. *Manipuliranje fotografijama u formiranju javnoga mnijenja*. Nn: *Fotokrivotvorine o jasenovačkome logoru (1)*. U: *Glas Koncila*, 48./2009., br. 6 (1807), od 8.II.2009., str. 25. — Tomislav VUKOVIĆ. *Kako je Slovensko primorje dospjelo u Jasenovac?* Nn: *Fotokrivotvorine o jasenovačkome logoru (2)*. U: *Glas Koncila*, 48./2009., br. 7 (1808), od 15.II.2009., str. 25. — Tomislav VUKOVIĆ. *Od nepoznatoga mjesta preko Like i Hercegovine do Jasenovca*. Nn: *Fotokrivotvorine o jasenovačkome logoru (3)*. U: *Glas Koncila*, 48./2009., br. 8 (1809), od 22.II.2009., str. 25. — Tomislav VUKOVIĆ. *Kako je partizanski masakr pripisan ustašama*. Nn: *Fotokrivotvorine o jasenovačkome logoru (4)*. U: *Glas Koncila*, 48./2009., br. 9 (1810), od 1.III.2009., str. 25. — Tomislav VUKOVIĆ. *Kako je "titovka" zamijenjena ustaškom kapom*. Nn: *Fotokrivotvorine o jasenovačkome logoru (5)*. U: *GK*, 48./2009., br. 10 (1811), od 8.III.2009., str. 25. — Tomislav VUKOVIĆ. *Opisi fotografija s unaprijed zadanim ciljem*. Nn: *Fotokrivotvorine o jasenovačkome logoru (6)*. U: *Glas Koncila*, 48./2009., br. 11 (1812), od 15.III.2009., str. 25. — Tomislav VUKOVIĆ. *Besramno manipuliranje dječjim stradanjima*. Nn: *Fotokrivotvorine o jasenovačkome logoru (7)*. U: *Glas Koncila*, 48./2009., br. 12 (1813), od 22.III.2009., str. 25.